

Pressmeddelande

15 JUNI 2001 NR 39

Kronan har förskjutit riskbilden

Förste vice riksbankschef Lars Heikensten talade under rubriken "Det ekonomiska läget" vid Trevises ekonomiska klubb i Malmö under fredagen.

"Riksbanken presenterade en inflationsrapport den 31 maj. Huvudbudskapet var att inflationen i tidsperspektivet 1-2 år framåt som penningpolitiken främst inriktas på skulle komma att ligga i linje med målet på 2 procent. Men bilden var av flera skäl mer osäker än normalt. En enhällig direktion valde att lämna reporäntan oförändrad," sade Heikensten.

"Mot bakgrund av den diskussion som sedan förts kan det finnas skäl att något kommentera och nyansera det budskap som framfördes i rapporten:

- I det huvudscenario som presenterades räknade vi med en gradvis återhämtning i svensk ekonomi under de närmaste åren. Avmattningen i USA har medfört att tillväxten i Sverige dämpats på senare tid. När det efterhand vänder upp i USA räknar vi med att det på samma sätt kommer att påverka den svenska ekonomin positivt. Den inhemska ekonomin är i grunden stark, med betydande inkomstökningar för hushållen som i sin tur skapar utrymme för en god konsumtionsutveckling. Samtidig ökar bl.a. byggandet. Den ekonomiska tillväxten i år kommer därför antagligen att bli ungefär så hög som vi tror att ekonomin klarar av utan att inflationen riskerar att öka. Men det är värt att observera att vi under de därpå följande åren räknar med en något högre tillväxt.
- Den snabba prisuppgången under våren bedömde vi i huvudsak vara en följd av att priserna stigit på petroleumprodukter och på mat. Till detta kom att effekterna av tidigare avregleringar på bl.a. el- och telemarknaderna klingat av samtidigt som hyrorna stigit från osedvanligt låga nivåer. Därutöver inträffade en i allt väsentligt förutsedd, mer försiktig uppgång i övriga priser. Den sammanhänger antagligen främst med det höga resursutnyttjandet i svensk ekonomi. Det går naturligtvis inte att utesluta att inflationen kan komma att stiga mer framöver än vad vi räknat med till följd av det höga resursutnyttjandet. Det är dock inte effekter av detta slag som vi sett i statistiken under våren.

SVERIGES RIKSBANK

Telefon
08-787 00 00

Telefax
08 - 21 05 31

E-post
registratorn@riksbank.se

Internet
<http://www.riksbank.se>

- Den svenska konjunktur- och inflationsbilden är inte unik. Tvärtom stämmer den på många sätt med vad vi ser utomlands. Inflationen i USA och Euroområdet har precis som i Sverige stigit under senare tid och av i huvudsak samma skäl. Den är dock lägre i Sverige. Vi delar också den nuvarande avmattningen med omvärlden. I början av året var det en vanlig uppfattning att den svenska konjunkturen skulle påverkas mer än den i Euroområdet. Det framstår idag inte som lika självklart. Det här innebär att den svenska penningpolitiken står inför beslutsproblem som på många vis liknar dem i omvärlden. Högre inflation orsakad av utbudstörningar, parad med en avmattning i ekonomin, är en situation som är mer komplicerad än den vi haft att hantera under senare år. En fördel är dock de mycket stabila inflationsförväntningarna i kombination med löneavtal på hyggliga nivåer, slutna för 3 år framåt,” sade Heikensten.

”Den information som inkommit om konjunkturutvecklingen och inflationen i Sverige och i omvärlden motiverar idag ingen påtaglig förändring i synen på inflationsutsikterna ett till två år fram i tiden. Inflationssiffrorna som presenterades under gårdagen stämmer väl med den bedömning Riksbanken redovisade i maj. Det underliggande inflationstrycket förefaller ha ökat ungefär på det vis som vi räknat med” fortsatte Heikensten.

”I ett avseende har det dock skett en tydlig avvikelse från vad vi räknat med. Kronan har fortsatt att försvagas på tvärs med de antaganden som huvudscenariot i inflationsrapporten bygger på. Det innebär, som jag ser det, en förskjutning i den riskbild som vi presenterade för inflationen i slutet av maj. Den alltför låga kronkursen under en stor del av det senaste decenniet har inte påverkat inflationen så mycket som väntat. Klart är ändå att en varaktigt lågt värderad valuta får effekter på inflationen. Det gäller särskilt som resursutnyttjandet i ekonomin är högt. Skulle den svaga växelkursen bestå och ingenting annat inträffar så kommer det att få penningpolitiska konsekvenser” sade Heikensten.

”Det huvudsakliga instrumentet för en centralbank med inflationsmål är styrräntan. Men i ett läge där växelkursen avviker från en rimlig värdering och samtidigt utgör en risk för inflationen kan det vara motiverat med interventioner i valutamarknaden”, avslutade Heikensten.